

8. Oldjuk meg az alábbi differenciálegyenletet.

$$y' = \frac{4}{2x-y}$$

1.  $u(x) = \frac{y(x)}{x}$     2.  $u(x) = \alpha x + \beta y(x)$

$$u(x) = 2x - y(x) \quad y(x) = 2x - u(x) \Rightarrow y'(x) = 2 - u'(x)$$

Új egyenlet:  $2 - u'(x) = \frac{4}{u(x)}$   
—————  $u'(x) = 2 - \frac{4}{u(x)} = \frac{2u(x) - 4}{u(x)}$  separálható d.e.

$$\frac{du}{dx} = \frac{2u-4}{u} \quad (u \neq 2 \text{ m.o.}) \Rightarrow \int \frac{u}{2u-4} du = \int 1 dx$$

l.o.:  $\int \frac{u}{2u-4} du = \frac{1}{2} \int \frac{u}{u-2} du = \frac{1}{2} \int \frac{u-2+2}{u-2} du = \frac{1}{2} \int 1 du + \frac{1}{2} \int \frac{2}{u-2} du = \frac{1}{2} (u + 2 \ln |u-2|) + C_1 \quad (C_1 \in \mathbb{R})$

j.o.:  $\int 1 dx = x + C_2 \quad (C_2 \in \mathbb{R})$

$$\Rightarrow \frac{u(x)}{2} + \ln |u(x)-2| = x + C \quad (C \in \mathbb{R})$$

M.o.-ok I.  $2x - y(x) = 2 \Leftrightarrow y(x) = 2x - 2$

II.  $\frac{2x-y(x)}{2} + \ln |2x-y(x)-2| = x + C \quad (C \in \mathbb{R})$

(c)  $y''' + 2y'' + y' + 2y = \text{sh}(2x) = \frac{1}{2}(e^{2x} - e^{-2x})$

Char. eq:  $\lambda^3 + 2\lambda^2 + \lambda + 2 = 0 \Leftrightarrow (\lambda+2)(\lambda^2+1) = 0$  gyökök:  $\lambda_1 = -2, \lambda_{2,3} = \pm i$

$$y_{h.m.}(x) = C_1 e^{-2x} + C_2 \cos(x) + C_3 \sin(x) \quad (x \in \mathbb{R}, C_1, C_2, C_3 \in \mathbb{R})$$

Az inhomogén egyr. part. m.o.-át kereszül

~~$y(x) = A \cdot e^{2x} + B \cdot e^{-2x}$  helyett  $y(x) = A \cdot e^{2x} + B x \cdot e^{-2x}$  alkalm.~~  
szokás

$$\left. \begin{aligned} 2 \cdot y(x) &= A \cdot e^{2x} + B x \cdot e^{-2x} \\ 1 \cdot y'(x) &= 2A \cdot e^{2x} + e^{-2x}(-2Bx + B) \\ 2 \cdot y''(x) &= 4A \cdot e^{2x} + e^{-2x}(4Bx - 4B) \\ 1 \cdot y'''(x) &= 8A \cdot e^{2x} + e^{-2x}(-8Bx + 12B) \end{aligned} \right\} \Rightarrow$$

d.e.-be helyettesítve:  
 $20A \cdot e^{2x} + 5B \cdot e^{-2x} = \frac{1}{2} \cdot e^{2x} - \frac{1}{2} \cdot e^{-2x}$   
 $A = \frac{1}{40} \quad B = -\frac{1}{10} \Rightarrow y_{i.p.}(x) = \frac{1}{40} \cdot e^{2x} - \frac{1}{10} x \cdot e^{-2x} \quad (x \in \mathbb{R})$

$$\Rightarrow y_{i.h.}(x) = y_{i.p.}(x) + y_{h.m.}(x) = \frac{1}{40} \cdot e^{2x} - \frac{1}{10} x \cdot e^{-2x} + C_1 e^{-2x} + C_2 \cos(x) + C_3 \sin(x) \quad (x \in \mathbb{R}, C_1, C_2, C_3 \in \mathbb{R})$$

4. főr/5/b Konvergencia az alábbi num. sor.

b)  $\sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{n^3 + 3n - 5}{2n^7 + 4n^3 + 5n} = b_n$

1. l.  $\sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{1}{n^2}$  konv  $\Leftrightarrow \alpha > 1$   $\left( \sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{1}{n^2} \text{ div., } \sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{1}{n^2} \text{ konv.} \right)$

$\sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{1}{n^4} - \text{konv}$

Sejti:  $\sum_{n \in \mathbb{N}^+} b_n$  konv.

$$0 \leq b_n = \frac{n^3 + 3n - 5}{2n^7 + 4n^3 + 5n} \leq \frac{n^3 + 3n^3}{2n^7} = \frac{4n^3}{2n^7} = \frac{2}{n^4} \left( \leq \frac{2}{n^2} \right) \quad (n \in \mathbb{N}, n \geq 2) \quad \sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{2}{n^4} \text{ konv.}$$

majoráns krit.  $\Rightarrow \sum_{n \in \mathbb{N}^+} b_n$  konv.

2. Bizonyítsuk be, hogy az alábbi sorok konvergensek. Adjunk becslést az elkövetett hibára, ha a sor összegét a 100. részletösszeggel közelítjük.

a)  $\sum_{n \in \mathbb{N}} \frac{(n+3)5^{n-2}}{(n+4)n!} = a_n$       b)  $\sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{(2n+3)^{2n}}{8n-2}$

a)  $\frac{a_{n+1}}{a_n} = \frac{(n+4) \cdot 5^{n+1}}{(n+5) \cdot (n+1)!} \cdot \frac{(n+4)!}{(n+3) \cdot 5^{n-2}} = \frac{5(n+4)^2}{(n+5)(n+1)(n+3)} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0 < 1 \Rightarrow \sum_{n \in \mathbb{N}} a_n \text{ konv.}$

hibabecslés:  
 $\left| \sum_{k=0}^{\infty} a_k - \sum_{k=0}^{100} a_k \right| = \sum_{k=101}^{\infty} a_k \leq$   
 $a_k = \frac{(k+3)5^{k-2}}{(k+4)k!} \leq \frac{5^{k-2}}{k!} \rightarrow \frac{5^{99}}{101!} + \frac{5^{100}}{102!} + \frac{5^{101}}{103!} + \dots = \frac{5^{99}}{101!} \left( 1 + \frac{5}{102} + \frac{5^2}{103 \cdot 102} + \dots \right) \leq$   
 $\leq \frac{5^{99}}{101!} \left( 1 + \frac{5}{102} + \frac{5^2}{102^2} + \frac{5^3}{102^3} + \dots \right)$   
 $\Rightarrow \sum_{k=101}^{\infty} a_k \leq \frac{5^{99}}{101!} \cdot \sum_{k=0}^{\infty} \left( \frac{5}{102} \right)^k = \frac{5^{99}}{101!} \cdot \frac{1}{1 - \frac{5}{102}} = \frac{5^{99}}{101!} \cdot \frac{102}{97}$

b)  $\sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{(2n+3)^{2n}}{8n-2}$   
 $\sqrt[n]{b_n} = \left( \frac{2n+3}{8n-2} \right)^2 \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \left( \frac{2}{8} \right)^2 = \frac{1}{16} < 1 \Rightarrow \sum_{n \in \mathbb{N}^+} b_n \text{ konv.}$

hibabecslés:  
 $\left| \sum_{k=1}^{\infty} b_k - \sum_{k=1}^{100} b_k \right| = \sum_{k=101}^{\infty} \left( \frac{2k+3}{8k-2} \right)^{2k} \leq \sum_{k=101}^{\infty} \left( \frac{5}{6} \right)^{2k} = \left( \frac{5}{6} \right)^{202} \cdot \sum_{k=0}^{\infty} \left( \frac{25}{36} \right)^k = \left( \frac{5}{6} \right)^{202} \cdot \frac{36}{11}$

5. feladat (6+10=16 pont)  
a) Mikor nevezünk egy numerikus sort abszolút konvergenseknek? Mi a kapcsolat egy sor konvergenciája és abszolút konvergenciája között?  
b) Konvergense-e a

$\sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{(-1)^n (n+1)!}{(n+3)n^n} = b_n$

numerikus sor?

a)  $\sum_{n \in \mathbb{N}} a_n$  absz. konv.  $\stackrel{\text{def}}{\iff} \sum_{n \in \mathbb{N}} |a_n|$  konv.

Áll: Minden absz konv. sor konv.

b)  $\frac{|b_{n+1}|}{|b_n|} = \frac{(n+2)!}{(n+4)(n+1)^{n+1}} \cdot \frac{(n+3)n^n}{(n+2)!} = \frac{(n+3)(n+2)}{(n+4)(n+1)} \cdot \left( \frac{n}{n+1} \right)^n = \frac{(n+3)(n+2)}{(n+4)(n+1)} \cdot \frac{1}{\left( 1 + \frac{1}{n} \right)^n} \xrightarrow{n \rightarrow \infty} \frac{1}{e} < 1$   
 $\Rightarrow \sum_{n \in \mathbb{N}} |b_n| \text{ konv.} \Rightarrow \sum_{n \in \mathbb{N}} b_n \text{ konv.}$

4. feladat (8+8+8=24 pont)  
Konvergensek-e az alábbi sorok?

a)  $\sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{(-1)^n}{n^2 \ln(n+1)}$       b)  $\sum_{n \in \mathbb{N}} \left( \frac{n^2+2}{n^2+3} \right)^{n^3}$       c)  $\sum_{n \in \mathbb{N}} \left( \frac{n^2+3}{n^2+2} \right)^{n^3} \cdot \frac{n^n}{n!}$

a)  $|a_n| = \frac{1}{n^2 \ln(n+1)} \leq \frac{1}{n^2} \quad (n \in \mathbb{N}, n \geq 2), \quad \sum_{n \in \mathbb{N}^+} \frac{1}{n^2} \text{ konv.}$   
 $\Rightarrow \sum_{n \in \mathbb{N}} |a_n| \text{ konv.} \Rightarrow \sum_{n \in \mathbb{N}} a_n \text{ konv.}$

[2. mo: Leibniz-krit      •  $|a_n| \xrightarrow{n \rightarrow \infty} 0$   
•  $\sum a_n$  alternál  
•  $(|a_n|)_{n \in \mathbb{N}}$  mon. csököl, mert  $n \mapsto n^2 \ln(n+1)$  szigorúan növekszik  $\Rightarrow$  rec. mon. csököl.]